

ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ Β'

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΑ

Ἡ δημόσια τελετουργία ἔχει ἑφτά ἱεροτελεστικά καὶ κρατᾷ τρία μερόνυχτα.

* Οὐδοο ἱεροτελεστικὸ

Οἱ Πατέρες τρέφουν τὰ Παιδιά μὲ τροφή πού ἔφεραν μαζί τους.

* Προτοῦ νὰ φάει κανεὶς, οἱ σκέψεις τῶν Πατέρων καὶ τῶν Παιδιῶν πρέπει νὰ στραφοῦν πρὸς τὸν Τιράγουα, τὸν πατέρα ὄλων τῶν πραγμάτων... "Ὅλες οἱ δυνάμεις πού εἶναι στὸν οὐρανὸ καὶ ὅλες αὐτὲς πού εἶναι πάνω στὴ γῆ ἀντλοῦνται ἀπ' τὴν μεγάλη δύναμη τοῦ Τιράγουα ἄτιους. Εἶναι ὁ πατέρας ὄλων τῶν πραγμάτων, ὁρατῶν καὶ ἀόρατων. Εἶναι ὁ πατέρας ὄλων τῶν δυνάμεων πού ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ τὰ Χάκο. Εἶναι ὁ πατέρας ὄλων τῶν κάτω δυνάμεων, αὐτῶν πού ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ τὴν πλυσίασσαν τὸν ἄνθρωπο. Εἶναι ὁ πατέρας ὄλων τῶν ἀνθρώπων καὶ διαιωνίζει τὴ ζωὴ τῆς φυλῆς μὲ τὸ δῶρο τῶν παιδιῶν. Ἔτσι τραγουδάμε τὸν πατέρα σας, ἐννοώντας τὸν πατέρα ὄλων τῶν ἀνθρώπων παντοῦ, τὸν πατέρα ὄλων τῶν πραγμάτων πού βλέπουμε καὶ ἀκοῦμε καὶ ἀγγιζοῦμε.

Μετὰ τὰ τραγούδια τρέφουν οἱ Πατέρες τὰ Παιδιά, γιατί

* εἶναι τὸ καθήκον τοῦ πατέρα νὰ ἐξασφαλίζει τροφή στὸ παιδί του καὶ νὰ μὴ συμμετέχει στὸ φαῖ μέχρι νὰ χορτάσει τὸ παιδί.

"Ὅταν μείνουν οἱ Πατέρες μόνοι, τρῶνε τὸ βραδινὸ τους φαῖ.

* Ἐνατο ἱεροτελεστικὸ

Μὲ τὸ ἔνατο ἱεροτελεστικὸ ἀρχίζει τὸ κύριο μέρος τῆς ἱεροτελεστίας. "Ὅταν βασιλέψει ὁ ἥλιος καὶ λάμπουν τ' ἀστέρια στὸ σκοτάδι, τὰ Χάκο ὑψώνονται ψηλά καὶ οἱ τραγουδιστὲς μὲ τὰ τύμπανα ἀκολουθοῦν ἀργὰ τὰ Χάκο γύρω ἀπ' τὴν κατοικία τραγουδώντας τὴν ἐπίκληση στὰ Ὁράματα:

* "Ἄγια Ὁράματα !/ Ἐδῶθε ἐλάτε, σᾶς ἰκετεύουμε, ἐλάτε σ' ἐμᾶς/ φέρνοντας μαζί σας τὴ χαρά!/ ἐλάτε, ὦ ἐλάτε σ' ἐμᾶς, ἄγια Ὁράματα,/ φέρνοντας μαζί σας τὴ χαρά.

Τὰ Ὁράματα πού ἔρχονται ἀπὸ ψηλά, στέλνονται ἀπ' τὸν Τιράγουα ἄτιους. Οἱ κατώτερες δυνάμεις ἔρχονται σ' ἐμᾶς σὲ Ὁράματα. Μᾶς δίνεται δύναμη μέσα ἀπ' τὰ Ὁράματα. "Ὅλες οἱ ὑποσχέσεις πού συνοδεύουν τὰ Χάκο θὰ γίνουν γιὰ μᾶς ἐνεργὲς μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο. Τὰ Ὁράματα ἔρχονται πολὺ εὐκόλα τὴ νύχτα· τὰ πνεύματα ταξιδεύουν καλύτερα αὐτὴ τὴν ὥρα.

Τὰ Ὁράματα ἔρχονται ἀπὸ τὴν κατοικία τους ψηλά πάνω ὀδηγημένα ἀπὸ τὰ πνεύματα τῶν πουλιῶν πού εἶναι στὴς βέργες. Ἐρχονται στὴν κατοικία καὶ μπαίνουν.

* Καθὼς περπατᾶμε, τὰ Ὁράματα περπατᾶνε· γεμίζουν ὅλο τὸ χῶρο μέσα στὴν κατοικία· εἶναι παντοῦ ὀλόγυρά μας (...) ἀγγιζοῦν τὰ Παιδιά, τ' ἀγγιζοῦν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ μὲ τ' ἀγγιγμά τους τοὺς δίνουν ὄνειρα, πού θὰ τοὺς φέρουν ὑγεία, δύναμη, εὐτυχία καὶ εἰς τὰ καλά. Τὰ Ὁράματα τοὺς ἀγγιζοῦν ὅλους ὅσοι εἶναι στὴν κατοικία, γι' αὐτὸ εἶναι καλὸ νὰ εἶσαι ἐκεῖ, νὰ σ' ἀγγιζοῦν τὰ Ὁράματα (...) Ἐνα

Ένα τὰ Παιδιά πᾶνε στὰ σπίτια τους καὶ τὰ ὄνειρα ποὺ ἔφεραν τὰ δράματα ποὺ συνοδεύουν τὰ Χάκο πᾶνε μαζί τους γιὰ νὰ φέρουν χαρὰ στὶς καρδιές τους.

Δέκατο ἱεροτελεστικό

* Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἱεροτελεστίες γιὰ τὸ χαιρετισμὸ τῆς αὐγῆς. Ὁ Κούραχος κι ὁ ἀρχηγὸς τῶν Πατέρων ξαγρύπνησαν περιμένοντας νὰ ξημερώσει.

* Καθὼς ἡ νύχτα τελειώνει, ὁ Κούραχος προστάζει τὸ βοηθὸ του νὰ ὑψώσει τὰ δέρματα ποὺ κρέμονται στὶς ἐξωτερικὲς καὶ ἐσωτερικὲς πόρτες τῆς μακριᾶς εἰσόδου τῆς κατοικίας καὶ νὰ πάει ἔξω γιὰ νὰ περιμένει νὰ δεῖ τὴν πρώτη λάμψη τοῦ φωτός.

* Ὄταν ἀρχίζει ὁ πρωινὸς ἀέρας νὰ φυσᾷ, τὰ sacra ὑψώνονται καὶ τραγουδοῦν τὴ γέννηση τῆς Αὐγῆς.

* Καλοῦμε τὴ Μητέρα Γῆ, ποὺ συμβολίζεται ἀπὸ τὸ ντρομπουκί. Κοιμόταν κι ἀναπαύοταν ὅλη τὴ νύχτα. Τῆς ζητᾶμε νὰ ξυπνήσει, νὰ κινηθεῖ, νὰ σηκωθεῖ, γιὰτὶ τὰ σημάδια τῆς αὐγῆς φαίνονται στὴν ἀνατολὴ κι ἔχει ἔρθει ἡ ἀνάσα τῆς νέας ζωῆς (...). Ἡ Μητέρα Γῆ εἶναι ἡ πρώτη ποὺ καλεῖται νὰ ξυπνήσει γιὰ νὰ δεχτεῖ τὴν ἀνάσα τῆς νέας μέρας.

Ἡ Μητέρα Γῆ ἀκούει τὸ κάλεσμα· κινεῖται, ξυπνάει, σηκώνεται, αἰσθάνεται τὴν ἀνάσα τῆς νεογέννητης Αὐγῆς. Τὰ φύλλα καὶ τὸ χορτάρι ταραζοῦνται· ὄλα κινοῦνται ἀπὸ τὴν ἀνάσα τῆς νέας μέρας· παντοῦ ἀνανεώνεται ἡ ζωὴ. Αὐτὸ εἶναι μεγάλο μυστήριο· μιλάμε γιὰ κάτι πολὺ ἱερό, μὴλο ποὺ συμβαίνει κάθε μέρα.

Καλοῦμε τὴν Κάγουας νὰ ξυπνήσει, νὰ κινηθεῖ, νὰ σηκωθεῖ. Ἡ Κάγουας κοιμόταν κι ἀναπαύοταν ὅλη τὴ νύχτα. Ἡ Κάγουας συμβολίζει τὶς κατώτερες δυνάμεις ποὺ κατοικοῦν πάνω ψηλά, αὐτὲς ποὺ στέλνονται ἀπ' τὸν Τιράγουα ἄτιους νὰ μᾶς φέρουν βοήθεια. Ὅλες αὐτὲς οἱ δυνάμεις πρέπει νὰ ξυπνήσουν καὶ νὰ σηκωθοῦν, γιὰτὶ ἡ ἀνάσα τῆς νέας ζωῆς τῆς Αὐγῆς εἶναι πάνω τους. Ὁ ἀητὸς πετᾷ ἐκεῖ ποὺ κατοικοῦν αὐτὲς οἱ δυνάμεις καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπικοινωνήσει μαζί της. Τὴ νέα ζωὴ τῆς νέας μέρας τὴ νιώθουν αὐτὲς οἱ δυνάμεις καὶ μαζί ἡ Μητέρα Γῆ κάτω. Ἡ Κάγουας, ὁ καστανοὸς ἀητὸς, ὁ ἀγγελιοφόρος τῶν ἐπάνω δυνάμεων, τώρα στέκεται μέσα στὴν κατοικία καὶ μιλάει. Ὁ Κούραχος ἀκούει τὴ φωνὴ τῆς καθὼς τοῦ λέει τί σημαίνουν τὰ σημάδια τῆς ἀνατολῆς (...). Ὁ Κούραχος ἀπαντᾷ στὴν Κάγουας. Τῆς λέει πὼς καταλαβαίνει τὰ λόγια ποὺ τοῦ εἶπε ὅταν στεκόταν ἐκεῖ μέσα στὴν κατοικία, πὼς τώρα καταλαβαίνει τὴ σημασία τῶν σημαδιῶν τῆς ἀνατολῆς· πὼς ἡ Νύχτα εἶναι ἡ μητέρα τῆς Μέρας, πὼς μὲ τὴ δύναμη τοῦ Τιράγουα ἄτιους ποὺ κινεῖται πάνω στὸ Σκοτάδι δίνει αὐτὴ γέννηση στὴν Αὐγῆ. Ἡ Αὐγὴ εἶναι παιδί τοῦ Τιράγουα ἄτιους. Δίνει τὴν εὐλογία τῆς ζωῆς· ἔρχεται νὰ ξυπνήσει τὸν ἄνθρωπο, νὰ ξυπνήσει τὴ Μητέρα Γῆ κι ὄλα τὰ ζωντανὰ γιὰ νὰ δεχθοῦν τὴ ζωὴ, τὴν ἀνάσα τῆς Αὐγῆς ποὺ γεννιέται ἀπ' τὴ Νύχτα μὲ τὴ δύναμη τοῦ Τιράγουα ἄτιους.

* Τὰ λόγια δὲν τὰ λένε ὄλα ὅσα σημειώνει τὸ τραγούδι· τὸ νόημα ἔχει φτάσει ὡς ἐμᾶς ἀπ' τοὺς πατέρες μας καὶ μπορεῖ νὰ διδαχτεῖ σὲ κάθε σοβαρὸ ἄνθρωπο ποὺ πραγματικὰ ἐπιθυμεῖ νὰ τὸ μάθει.

Μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ Πρωينوῦ Ἄστρου, ποὺ τὴν περίμενε ἕνας βοηθός, τραγουδιέται τὸ δεῦτερο τραγούδι.

* ἀργὰ μὲ θαθὺ σεβασμὸ, γιὰτὶ τραγουδάμε πράγματα πολὺ ἱερά.

* Τὸ Πρωινὸ Ἄστρο εἶναι σὰν ἄντρας· εἶναι θαμμένος κόκκινος δόλοκληρος· αὐτὸ

είναι τὸ χρώμα τῆς ζωῆς. Φοράει στίβνια καὶ πάνω του εἶναι τυλιγμένος ἕνας μανδύας. Πάνω στὸ κεφάλι του εἶναι ἕνα μαλακὸ χνουδάτο πούπουλο ἀητοῦ βαμμένο κόκκινο. Αὐτὸ τὸ πούπουλο παριστάνει τὸ μαλακὸ ἑλαφρὸ σύννεφο ποὺ εἶναι ψηλὰ στὸν οὐρανὸ καὶ τὸ κόκκινο εἶναι τὸ ἀγγίγμα τῆς ἀχτίδας τοῦ ἐρχόμενου ἡλίου. Τὸ μαλακὸ χνουδάτο πούπουλο εἶναι τὸ σύμβολο τῆς ἀνάσας καὶ τῆς ζωῆς.

Τὸ ἄστρο ἔρχεται ἀπὸ μεγάλη ἀπόσταση, πολὺ μακριὰ γιὰ νὰ μπορούμε νὰ δοῦμε ἀπὸ ποῦ ξεκινάει. Στὴν ἀρχὴ μόλις μπορούμε νὰ τὸ δοῦμε· τὸ χάνουμε ἀπ' τὰ μάτια μας, εἶναι τόσο μακριὰ· μετὰ τὸ ξαναβλέπουμε, γιὰτὶ ἔρχεται σταθερὰ πρὸς ἑμᾶς συνέχεια. Τὸ βλέπουμε νὰ πλησιάζει· ἔρχεται ὄλο καὶ πιὸ κοντὰ· τὸ φῶς του γίνεται ὄλο καὶ πιὸ δυνατό (...).

Τὸ Πρωινὸ Ἄστρο ἔρχεται ἀκόμη πιὸ κοντὰ καὶ τώρα τὸν βλέπουμε νὰ στέκεται ἐκεῖ στὰ οὐράνια, ἕνας γερὸς ἄντρας ποὺ λάμπει ὄλο καὶ πιὸ πολὺ. Τὸ μαλακὸ πούπουλο ποὺ εἶναι στὰ μαλλιά του κινεῖται ἀπ' τὴν ἀνάσα τῆς νέας μέρας καὶ ἡ ἀκτίνα τοῦ ἡλίου τὸ βάφει· μὲ χρώματα. Καθὼς στέκεται ἐκεῖ τόσο λαμπρὸς, μᾶς φέρνει δύναμη καὶ νέα ζωῆ.

Καθὼς τὸν κοιτάμε γίνεται λιγότερο λαμπρὸς· ὑποχωρεῖ, πηγαίνοντας πάλι στὴν κατοικία του ἀπ' ὅπου ἦρθε. Τὸν βλέπουμε νὰ ἐξαφανίζεται, νὰ χάνεται ἀπ' τὰ μάτια μας. Μᾶς ἄφησε μὲ τὸ δῶρο τῆς ζωῆς ποὺ ὁ Τιράγουα ἄιτους τὸν ἔστειλε νὰ μᾶς χορηγήσει (...). Ἡ μέρα ζυγώνει πίσω του, προχωρώντας στὸ μονοπάτι τοῦ Πρωινοῦ Ἄστρου καὶ τῆς Αὐγῆς (...).

Τὸ ἐπόμενο τραγοῦδι εἶναι ἕνας παιάνας στὸ φῶς τῆς μέρας.

* Τραγουδάμε αὐτὸ τὸ τραγοῦδι μὲ δυνατὴ φωνή· εἴμαστε χαρούμενοι. Φωνάζουμε: «Τὸ φῶς τῆς μέρας ἦρθε! Νὰ ἡ Μέρα! Τὸ φῶς εἶναι πάνω στὴ γῆ (...). Ἐπισκεπτόμαστε τὰ Παιδιά· τὰ καλοῦμε νὰ ζυπνήσουν... Λέμε στὰ Παιδιά πὼς ὅλα τὰ ζῶα ἔχουν ζυπνήσει. Ἐρχονται ἀπ' τὰ μέρη ποὺ κοιμόνταν. Τὸ ἐλάφι τὰ ὀδηγεῖ. Ἐρχονται ἀπ' τὸ καταφύγιό της φέρνοντας τὰ μικρὰ της στὸ φῶς τῆς μέρας. Οἱ καρδιές μας εἶναι χαρούμενες καθὼς τραγουδάμε: «Τὸ Φῶς τῆς μέρας ἦρθε! Νὰ τὸ φῶς τῆς μέρας!»

Ἁ ἡλῖος δὲν ἔχει ἀκόμη φανεῖ. Στέλλονται ἀπεσταλμένοι νὰ ζυπνήσουν ὅλα τὰ Παιδιά.

Ἐντέκατο ἱεροτελεστικὸ

Ἡ δευτέρα μέρα τῆς Δημόσιας Τελετουργίας εἶναι ἀφιερωμένη στὴν ἐπίκληση τοῦ ἡλίου, τοῦ σερνικοῦ στοιχείου τῆς φύσης. Ἀκολουθεῖται ἡ πορεία του ὅλη τὴν ἡμέρα μὲ εἰδικὰ τραγοῦδια γιὰ κάθε θέση του.

* Ὅποιος ἀγγιχτεῖ ἀπὸ τίς πρῶτες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου τὸ ξημέρωμα δέχεται νέα ζωὴ καὶ ρώμη ποὺ ἔχουν φερθεῖ κατευθεῖαν ἀπὸ τὴν ἐπάνω δύναμη. Οἱ πρῶτες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου εἶναι σὰ νέος ἄντρας, δὲν ἔχουν ἀκόμη ξοδέψει τὴν ὀρμὴ τους ἢ γεράσει (...). Σκεφτόμαστε τὸν ἡλῖο, ποὺ ἔρχεται κατευθεῖαν ἀπ' τὸν Τιράγουα ἄιτους, τὸν πατέρα τῆς ζωῆς, καὶ τὴν ἀκτίνα του σὰ φορέα τῆς ζωῆς. (Εἶδες αὐτὴ τὴν ἀκτίνα καθὼς ἐρχόταν μέσα ἀπὸ μιὰ μικρὴ τρύπα ἢ χαραμιάδα). Ἐνῶ τραγουδάμε, αὐτὴ ἡ ἀκτίνα μπαινεῖ ἀπ' τὴν πόρτα τῆς κατοικίας νὰ φέρεῖ ρώμη καὶ δύναμη σ' ὅσους εἶναι μέσα (...).

Καθὼς ὁ ἡλῖος ἀνεβαίνει ψηλότερα, ἡ ἀκτίνα ποὺ εἶναι ὁ ἀπεσταλμένος του κάθεται στὴν ἀκρὴ τοῦ κεντρικοῦ ἀνοίγματος τῆς στέγης τῆς κατοικίας, ἀκριβῶς ἀπὸ πάνω ἀπ' τὴν ἐστία. Βλέπουμε τὸ σημεῖο, τὸ σημάδι τοῦ ἀγγίγματος της καὶ ἔσπευσε πὼς ἐκεῖ εἶναι ἡ ἀκτίνα. Ἡ φωτιὰ κρατᾷ: μιὰ σπουδαία θέση μέσα στὴν κατοικία (...) Ὁ Πατέρας Ἡλῖος στέλνει τὴ ζωὴ μὲ τὸν ἀπεσταλμένο του σ' αὐ-

τή την κεντρική θέση τῆς κατοικίας (...).

Καθώς ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει ψηλότερα (...) ἡ ἀκτίνα κατεβαίνει τώρα μέσα στήν κατοικία. Κοιτᾶμε τὸ σημεῖο ποῦ κᾶθησε. Κινεῖται πάνω ἀπ' τὴν ἄκρη τοῦ ἀνοιγματος ἀπὸ πάνω ἀπ' τὴν ἐστία καὶ κατεβαίνει μέσα στήν κατοικία καὶ τραγουδάμε πῶς ἡ ζωὴ θὰ ρθεῖ ἀπ' τὸν πατέρα μας τὸν "Ἡλιο μὲ τὸν ἀπεσταλμένο του, τὴν ἀκτίνα (...).

Τώρα τὸ σημεῖο περπατᾶει ἐδῶ κι ἐκεῖ μέσα στήν κατοικία ἀγγίζοντας διάφορες μεριές. Ξέρουμε πῶς ἡ ἀκτίνα θὰ φέρει ρώμη καὶ δύναμη ἀπ' τὸν πατέρα μας τὸν "Ἡλιο καθὼς περπατᾶει μέσα στήν κατοικία. Οἱ καρδιές μας εἶναι χαρούμενες κι εὐγνώμονες καθὼς τραγουδάμε (...).

"Όταν τὸ σημεῖο ἀγγίζει τὸ δάπεδο σταματᾶμε τὸ τραγούδι καὶ δὲν ἀρχίζουμε μᾶλλον τὸ ἀπόγευμα, ἔτσι ποῦ τὸ τραγούδι μας νὰ μπορεῖ νὰ συνοδεύει τὴν ἀκτίνα καθὼς ἀφήνει τὴν κατοικία, ἀγγίζει τοὺς λόφους καὶ τέλος ξαναγυρίζει στὸν ἥλιο (...).

Τὸ ἀπόγευμα (...) παρατηροῦμε πῶς τὸ σημεῖο ἔχει προχωρήσει γύρο - γύρο στήν κατοικία, καθὼς ὁ ἥλιος ἔχει περάσει πάνω ἀπ' τὰ οὐράνια (...). Μετὰ ἀπὸ λίγο βλέπουμε τὸ σημεῖο ν' ἀφήνει τὸ δάπεδο τῆς κατοικίας καὶ ν' ἀνεβαίνει πρὸς τὰ πάνω, πρὸς τὸ ἀνοιγμα ἀπὸ πάνω ἀπ' τὴν ἐστία, ἀπ' ὅπου μᾶλλον τὸ πρωὶ (...). Ἀργότερα, ὅταν ὁ ἥλιος θυθίζεται στὴ δύση, ὁ τόπος εἶναι μέσα στὸν ἥσιο, μόνο στὶς κορφές τῶν λόφων πρὸς τὴν ἀνατολὴ μπορεῖ τὸ σημεῖο, τὸ σημάδι τοῦ ἀγγιγματος τῆς ἀκτίνας νὰ φανεῖ (...). Ἡ ἀκτίνα τοῦ Πατέρα "Ἡλιου ποῦ ἀναπνέει ζωὴ στέκεται στήν ἄκρη τῶν λόφων. Θυμώμαστε πῶς τὸ πρωὶ στεκόταν στήν ἄκρη τοῦ ἀνοιγματος τῆς στέγης τῆς κατοικίας πάνω ἀπ' τὴν ἐστία· τώρα στέκεται στήν ἄκρη τῶν λόφων ποῦ σὰν τοὺς τοίχους τῆς κατοικίας περικλείουν τὸν τόπο ὅπου οἱ ἄνθρωποι ζοῦν (...).

"Όταν τὸ σημεῖο, τὸ σημάδι τῆς ἀκτίνας, ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ πατέρα μας τοῦ "Ἡλιου, ἀφήσει τίς κορφές τῶν λόφων καὶ φύγει ἀπὸ τὰ μάτια μας (...) ξέρουμε πῶς ἡ ἀκτίνα ποῦ στάλθηκε νὰ μᾶς φέρει ρώμη ἔχει τώρα γυρίσει πίσω στὸν τόπο ἀπ' ὅπου ἦρθε. Εἴμαστε εὐγνώμονες στὸν πατέρα μας τὸν "Ἡλιο γι' αὐτὸ ποῦ μᾶς ἔστειλε μὲ τὴν ἀκτίνα του.

Ἄνάμεσα στοὺς πρωινούς κι ἀπογευματινούς ψαλμούς στὸν ἥλιο ὑπάρχουν μερικά ἐπεισοδιακὰ τραγούδια.

Δωδέκατο ἱεροτελεστικὸ

Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας μέρας, στὸ Δωδέκατο Ἱεροτελεστικὸ, λέγεται τραγουδιστὰ ἡ δραματικὴ προέλευση τῶν τελετῶν.

* Ἐχομε διδαχτὴ πῶς σ' ὄραμα στοὺς πατέρες μας εἰπώθηκε πῶς νὰ φτιάξουν τίς φτερωμένες βέργες, πῶς νὰ τίς χρησιμοποιοῦν, πῶς νὰ τίς κουνᾶνε σύμφωνα μὲ τὰ τραγούδια, ἔτσι ποῦ νὰ κινοῦνται σὰν τὰ φτερά τοῦ πουλιοῦ ποῦ πετᾶει. Σὲ ὄραμα εἰπώθηκε στοὺς πατέρες μας πῶς μποροῦσαν νὰ κάνουν ἓνα ἄνθρωπο ποῦ δὲν ἦταν σωματικὸς τοῦ ἀπόγονος νὰ γίνει Γιδς, νὰ δεθεῖ μαζί τους μ' ἓνα δεσμὸ τόσο γερὸ ὅσο ὁ φυσικὸς δεσμὸς ἀνάμεσα στὸν πατέρα καὶ τὸ γιό.

Τὰ ὄραματα, λέει ὁ Κούραχος παρακάτω, ἔρχονται μέσα στὴ νύχτα, γιὰ τὴν πνεύματα μποροῦν νὰ ταξιδέψουν καλύτερα τὴ νύχτα ἀπὸ τὴν ἡμέρα. Τὰ ὄραματα ἔρχονται ἀπὸ τὸ Κατάσα, τὸν τόπο ὅπου κατοικοῦν. Αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι ψηλὰ στὸν οὐρανὸ, ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ κεῖ ποῦ ὁ Τιράγουα ἄτιους καθόρισε τὸν τόπο κατοικίας τῶν κατώτερων δυνάμεων. Τὸ Κατάσα, εἶναι κοντὰ στὸν τόπο τῆς κατοικίας τῶν κατώτερων δυνάμεων, ἔτσι ποῦ μποροῦν νὰ καλέσουν κάθε ὄραμα ποῦ θέλουν

νά στείλουν σέ μᾶς. Ὅταν ἓνα δράμα στέλνεται ἀπ' τὶς δυνάμεις, κατεβαίνει καὶ πάει στὸ πρόσωπο ποὺ ὑποδειχτήκε, ποὺ βλέπει τὸ δράμα καὶ ἀκούει ὅ,τι ἔχει αὐτὸ νὰ πεῖ· μετὰ, καθὼς ἡ μέρα πλησιάζει, τὸ δράμα ἀνεβαίνει στὸν τόπο κατοικίας του, στὸ Κατάσα, καὶ ἀναπαύεται μέχρι νὰ ξανακαλεστεῖ.

Τὰ τραγούδια τοῦ Δωδέκατου Ἱεροτελεστικοῦ θυμίζουσι μὲ μνημονικὰς νύξεις τὶς ἀποκαλύψεις στοὺς ἐμπνευσμένους ἀνθρώπους.

* Τὸ ἐπόμενο τραγούδι λέει γιὰ ἓναν ἄνθρωπο στὸν ὁποῖο ἡ Μητέρα Ἀραποσίτι ἦρθε σ' ὄνειρο· ἔγινε πολὺ παλιά. Τὸ τραγούδι καὶ ἡ ἱστορία εἶναι πολὺ παλιά καὶ ἔχουσι ἔρθει σέ μᾶς ἀπὸ τοὺς πατέρες μας, ποὺ ξέρανε αὐτὴ τὴν τελετουργία. Ἡ Μητέρα Ἀραποσίτι μίλησε σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο στ' ὄνειρό του. Δὲν μᾶς ἔχει εἰπωθεῖ τί τοῦ εἶπε, ἀλλὰ ὅταν ξύπνησε ξεκίνησε νὰ βρεῖ τὸν ἄνθρωπο ποὺ φύλαγε ἓνα ἱερὸ κουτί μὲ τὸ ντρομπουὶ τοῦ ἀραποσιτιοῦ. Καθὼς περπατοῦσε συνάντησε ἓναν ἄνθρωπο καὶ τὸν ρώτησε! «Εἶναι μακριὰ ἡ κατοικία μὲ τὸ ἀραποσίτι;» Ὁ ἄνθρωπος εἶδειξε μιὰ κατοικία σέ κάποια ἀπόσταση καὶ εἶπε: «Εἶναι ἐκεῖ μέσα». Τότε ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶδε τὸ ὄνειρο περπάτησε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ὅταν μπῆκε στὴν κατοικία εἶδε ἓνα κουτί νὰ κρέμεται σ' ἓνα ἀπὸ τοὺς στύλους καὶ ρώτησε τὸ φύλακα ἂν εἶχε μέσα τὸ ἱερὸ ντρομπουὶ καὶ πῆρε τὴν ἀπάντησιν πὼς τὸ εἶχε μέσα. Τότε πῆρε τὸ τσιμπουὶ του καὶ πρόσφερε καπνὸ καὶ προσευχὴ μπροστὰ στὸ ἀραποσίτι· ἐπειδὴ ἡ Μητέρα Ἀραποσίτι εἶχε φανεῖ σ' αὐτὸν σ' ὄνειρο καὶ τοῦ εἶχε μιλήσει ἦρθε νὰ τῆς προσφέρει τὸν σεβασμὸ του.

Τὸ τραγούδι γι' αὐτὴ τὴν ἱστορία εἶναι τὸ παρακάτω :

* Καθὼς ξαπλωμένος κοιμόμουν, καθὼς ξαπλωμένος ὄνειρευόμουν, πέρα ἀπὸ μακριὰ ἦρθε κάποια ζυγώνοντας, κάποια ποὺ δὲν εἶχα ξαναδεῖ ποτέ, μὰ ὅταν ἡ φωνὴ τῆς μίλησε σέ μένα, στὴ στιγμὴ τῆ γνώρισα

—ὦ ! ἦταν ἡ Μητέρα μας, αὐτὴ ποὺ ξέρομε.

Σηκώθηκα ἀπ' τὸν ὕπνο, θυμώντας τ' ὄνειρό μου·

τὰ λόγια τῆς στοχάστηκα, λόγια τῆς μητέρας μας.

Τότε ρώτησα τὸν καθένα ποὺ συνανοῦσα : Πές μου, πόσο μακριὰ εἶναι τάχα τὸ ἱερὸ κουτί ; Ὅταν τὸ βρῆκα

γλυκὸ καπνὸ πρόσφερα στὴ Μητέρα μας.

Δέκατο τρίτο Ἱεροτελεστικὸ

Τὰ τραγούδια τῆς δευτέρας μέρας γιὰ τὸ σερικὸ στοιχεῖο, τὸν Πατέρα Ἥλιο, χρησιμεύουσι ὡς εἰσαγωγὴ γιὰ τὴν ἐπίκλησιν στὸ θηλυκὸ στοιχεῖο, τὴ Μητέρα Γῆ, τὴν τρίτην μέρα. Πρὶν ἀπ' αὐτὸ τὰ Παιδιά προσφέρουσι, ὅπως ἔκαναν οἱ προπάτορές τους, ἓνα ἱερατικὸ γεῦμα ἀπὸ ἀραποσίτι. Τραγουδοῦν ὕμνους στὸν Τιράγουα «θυμᾶμενοι πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Ἥλιου ποὺ στέλνει τὴν ἀκτίνα καὶ τῆς Γῆς ποὺ γεννάει». Μετὰ ἔρχεται τὸ τραγούδι πρὸς τὴ γῆ ποὺ ἀρχίζει ἔτσι : «Νᾶ ! Ἐδῶ κοίτεται ἡ Μητέρα Γῆ, στ' ἀλήθεια κοίτεται ἐδῶ γιὰ νὰ γεννάει καὶ δίνουσι εὐχαριστίας ποὺ αὐτὸ εἶναι ἔτσι». Τὰ δῶρα τῆς γῆς ἀναφέρονται στροφὴ τῆ στροφῆ. Πρῶτα τὰ χωράφια, «ὅπου ὁ σπόρος βάζεται μέσα στὴ Μητέρα Γῆ καὶ αὐτὴ γεννάει τὸ ἀραποσίτι» μετὰ τὰ δέντρα καὶ τὰ δάση ἀπ' ὅπου βγαίνουν «ἡ στέγη καὶ ἡ φωτιά» καὶ τέλος τὸ νερὸ — πηγές, ρέματα, ποτάμια — ποὺ συμβολίζει τὴ συνέχεια τῆς ζωῆς.

Μετὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ τραγούδι ὁ Κούραχος ἀπευθύνεται στὰ Παιδιά :

* Παιδιά μου, οἱ πατέρες σας ἀκούσι αὐτὸ ποὺ ἔχω νὰ πῶ. Χτὲς θυμηθήκαμε τὸν πατέρα μας τὸν Ἥλιο, σήμερα θυμᾶσθε τὴ μητέρα μας τὴ Γῆ καὶ σήμερα

ὁ Τιράγουα ἔχει καθορίσει πῶς πρέπει νὰ μάμουμε γι' αὐτὰ τὰ πράγματα ποὺ μᾶς παραδόθηκαν. Ὁ Τιράγουα τώρα θὰ καπνίσει ἀπὸ τὴ θέρμα τοῦ καστανοῦ ἀητοῦ, τὴν Κάγουας, τὴ μητέρα μας, καὶ σεῖς, τὸ ἴδιο, θὰ καπνίστε ἀπ' αὐτή».

Μετὰ γίνεται ἡ προσφορά τοῦ καπνοῦ κι ὕστερα ἀπ' αὐτὸ καθένα ἀπ' τὰ Παιδιά καπνίζει ἀπ' τὸ τσιμπούκι». Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἱερὴ πράξη καὶ δίνει ζωὴ στὸ λαό. Αὐτὴ τὴ μέρα (ἔχει ὀρισμένη ὥρα, ἐκτὸς ἀπ' τὸ ὅτι τὸ τραγοῦδι τῆς κουκουβάγιας πρέπει νὰ τραγουδιεῖται τὴ νύχτα) ἔρχονται τὰ τραγοῦδια τῶν πουλιῶν.

* Τὰ τραγοῦδια γιὰ τὰ πουλιὰ ἀρχίζουν μὲ τὸ ἀθρό, γι' αὐτὸ τὸ τραγοῦδι τῆς φωλιάς τοῦ πουλιοῦ ὅπου βρίσκονται τ' ἀθρὰ τραγουδιέται πρῶτο. Μετὰ ἀπ' αὐτὸ τραγουδάμε γιὰ τὰ πουλιὰ ποὺ εἶναι μὲ τὰ Χάκο, ἀπ' τὸ μικρότερο πρὸς τὸ μεγαλύτερο. Αὐτὰ τὰ τραγοῦδια ἔχουν σκοπὸ νὰ διδάξουν τὸ λαὸ νὰ φροντίζουν τὰ παιδιὰ τους, ἀκόμη καὶ πρὶν νὰ γεννηθοῦν. Διδάσκουν ἀκόμη τὸ λαὸ νὰ εἶναι εὐτυχημένοι κι εὐγνώμονες. Ἀκόμη ἐξηγοῦν πῶς ἔγινε καὶ ἤρθαν τὰ πουλιὰ πάνω στὶς φτερωμένες θέρμες καὶ γιατί μποροῦν νὰ βοηθήσουν τὸ λαό.

Γὸ τραγοῦδι τῆς Φωλιάς τοῦ Πουλιοῦ διηγεῖται τὴν ἱστορία ἐνὸς ἀνθρώπου ποὺ ἔβριχε τὴ φωλιά ἐνὸς πουλιοῦ στὸ χορτάρι.

* Σταμάτησε νὰ κοιτάξει τὴ μικρὴ φωλιά τὴ συμμαζεμένη ἀναπαυτικὰ καὶ ζεστά καὶ παρατήρησε πῶς εἶχε ἔξει ἀθρὰ καὶ πῶς ἕνας ἤχος ἀπὸ φωνοῦλες ἐρχόταν ἀπὸ μερικὰ ἀπὸ αὐτά. Ἐνῶ κοιτάζε, ἕνα κουνήθηκε καὶ σὲ λίγο ἕνα μικροῦλι ράμφος ἔσπασε τὸ κέλυφος θγάζοντας μιὰ διαπεραστικὴ φωνή. Ἀμέσως οἱ γονεῖς ἀπάντησαν καὶ κοίταζε ψηλὰ νὰ δεῖ ποῦ ἦταν. Δὲν ἦταν μακριὰ· πετοῦσαν ἕνα γύρο γυρεύοντας τροφή τερετίζοντας στὸ ἕνα στὸ ἄλλο καὶ μετὰ καλώντας τὸ μικρὸ ποὺ ἦταν στὴ φωλιά (...). Μετὰ ἀπὸ πολλὰς μέρες θέλησε νὰ ξαναδεῖ τὴ φωλιά. Πῆγε λοιπὸν στὸ μέρος ποὺ τὴν εἶχε βρεῖ, κι ἦταν ἐκεῖ ἀσφαλισμένη ὅπως τὴν εἶχε ἀφήσει. Ὅμως εἶχε γίνει μιὰ ἀλλαγὴ. Ἦταν τώρα γεμάτη ὀλόκληρη ἀπὸ πουλάκια ποὺ ἀνοίγαν τὰ φτερά τους, ζυγιάζοντας στὰ ποδαράκια τους κι ἐτοιμάζοντας νὰ πετάξουν, ἐνῶ οἱ γονεῖς τους μ' ἐνθαρρυντικὰ φωνὰς παρακινούσαν χαϊδευτὰ τὰ σκαροῦδια ἢ τὸ τολμήσουν τὸ πέταγμα. «Ἄ», εἶπε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, «ἂν ὁ λαός μου μποροῦσε νὰ διδαχτεῖ ἀπ' τὰ πουλιὰ καί, σὰν αὐτά, νὰ φροντίζουν τὰ μικρά τους καὶ νὰ προβλέπουν γιὰ τὸ μέλλον τους, τὰ σπῖτια θὰ ἦταν γεμάτα κι εὐτυχημένα καὶ ἡ φυλὴ μας θὰ ἦταν ἰσχυρὴ καὶ θὰ πρόκοβε».

Τὸ τραγοῦδι τοῦ Τροχιλοῦ τὸ ἔφτιαξε ἕνας ἱερέας ποὺ πρόσεξε πῶς ὁ τροχιλος, τὸ πιὸ μικρὸ καὶ τὸ πιὸ ἀδύναμο ἀπ' τὰ πουλιὰ, τὰ ξεπερνοῦσε ὅλα μὲ τὸ πάθος τοῦ τραγοῦδιού του. «Νὰ ἕνα μάθημα γιὰ τὸ λαό μου» σκέφτηκε. Ὅλοι μποροῦν νὰ εἶναι εὐτυχημένοι· ἀκόμη καὶ ὁ πιὸ ἀσήμαντος μπορεῖ νὰ ἔχει τὸ τραγοῦδι του εὐγνωμοσύνης».

Τὸ τραγοῦδι τοῦ Δρυοκολάπτη καὶ τοῦ Γάλου λέει ὅτι παλιὰ τὰ πούπουλα τοῦ γάλου, τοῦ πιὸ γόνιμο ἀπ' τὰ πουλιὰ, εἶχαν στὶς φτερωμένες θέρμες τὴ θέση τῶν φτερῶν τοῦ ἀητοῦ. Ὁ δρυοκολάπτης ἀμφισβητεῖ τὰ δικαιώματα τοῦ γάλου. Ὁ γάλος ἀπαντᾷ :

* «Στὴ δική μου περιοχὴ τῆς ζωῆς ὑπάρχει μεγάλη δύναμη καὶ παραγωγὴ. Ἐγὼ πιὸ πολλὰ πούπουλα στὴν οὐρά μου ἀπ' ὅλα τὰ πουλιὰ καὶ γεννάω πιὸ πολλὰ ἀθρὰ. Ὅπου πάω τὰ μικρά μου σκεπάζουν τὸ ἔδαφος». «Σωστό», ἀπάντησε ὁ δρυοκολάπτης, φτιάχνεις τὴ φωλιά σου χάμω κι ἔτσι τ' ἀθρὰ σου βρίσκονται πάντα στὸν κίνδυνο νὰ τὰ καταβροχθίσουν τὰ φίδια, κι ὅταν τ' ἀθρὰ ἐκκολλάπτονται τὰ μικρά σου γίνονται λεία σους λύκους, τὶς ἀλεπούδες, τὶς νυφίτσες· λοιπὸν ὁ ἀριθμὸς σας ὅλο καὶ μικραίνει. Ἡ ἀσφάλεια εἶναι τὸ μόνο ποὺ μπορεῖ νὰ σιγου-

ρέφει τὴ συνέχεια τῆς ζωῆς (...). Ἐγὼ φτιάχνω τὴ φωλιά μου στὴν καρδιά τῆς ψηλῆς θελανιδιάς, ὅπου τ' ἀθγά μου καὶ τὰ μικρά μου εἶναι ἀσφαλισμένα ἀπὸ τὰ πλάσματα πού τρῶνε τὰ πουλιά. Κι ἂν γεννάω λίγα ἀθγά, ἐκκολάπτονται ὁμως σ' ἀσφάλεια καὶ τὰ πουλιά μου ζοῦν μέχρι νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὰ χρόνια. Εἶναι δική μου ἡ θέση νὰ γίνω προστάτης τῶν ἀνθρώπων».

Ἄλλο παραμερίστηκε καὶ μ' ὄλο πού στὴ θέση του μπήκε ὁ ἀητός, δόθηκε μιά σπουδαία θέση στὸ δρυκολάπητ πᾶνω στὴ βέργα, ὅπου κυβερνάει τὸ κόκκινο μονοπάτι, πᾶνω στὸ ὁποῖο περνάει ἡ βοήθεια πού ἔρχεται ἀπ' τὰ Χάκο. Τὸ τραγούδι τῆς Πάπιας καὶ τὸ τραγούδι τῆς Κουκουδάγιας λένε πῶς αὐτὰ τὰ πουλιά ἀποκάλυψαν τὸ καθένα τὴν περιοχὴ τῆς ἐπικρατείας τους σ' ἓνα ἅγιο ἄνθρωπο, ἡ Πάπια στοὺς δρόμους τοῦ νεροῦ καὶ τοῦ ἀέρα, ἡ κουκουδάγια στὴ νύχτα. «Ἔτσι ὁ λαὸς καθοδηγεῖται ἀπ' τὴν Πάπια καὶ κρατιέται ξύπνιος ἀπ' τὴν κουκουδάγια». Τὸ ἱεροτελεστικὸ κλείνει μ' ἓνα τραγούδι εὐχαριστιῶν στὰ Χάκο.

Δέκατο τέταρτο ἱεροτελεστικὸ

Τὸ τελευταῖο ἱεροτελεστικὸ τῆς Δημόσιας Τελετουργίας, τὸ θράδι τῆς τρίτης μέρας εἶναι ἓνα τραγούδι πού συνοδεύεται ἀπὸ δραματικὲς συμβολικὲς πράξεις, πού τραγουδιέται σ' ἀνάμνηση τῆς ἀνακάλυψης στοὺς πατέρες.

* Θυμόμαστε τὰ ὄραματα τῶν πατέρων μας, τοὺς ἅγιους ἀνθρώπους στοὺς ὁποίους διδάχτηκε αὐτὴ ἡ τελετουργία.

Ἄ ἔλατε ἔδῳ

ἱερά ὄνειρα — τὰ ξέραν οἱ πατέρες μας —

ἔδῳ ἔλατε σὲ μᾶς!

Εὐχαριστίες τοὺς δίνομε. Τὸ μήνυμά μας θ' ἀκούσουν πού τὰ καλεῖ νὰ ῥθουν.

συνεχίζεται

